

Patnáctý svazek spisů Vladislava Vančury obsahuje povídky Vančurových uměleckých začátků, které autor shrnul roku 1923 do knížky *Amazonský proud* (vyšlo jako 6. svazek knihovny *Novina*, vydávané nakladatelstvím Čin) a roku 1924 do knížky *Dlouhý, Široký, Bystrozraký* (tvořila 2. svazek Knihovny socialistických epištol, jež vycházela pro družstevní nakladatelství *Kniha v Praze*). Povídka *Cesta do světa*, zařazená do knihy *Dlouhý, Široký, Bystrozraký*, vyšla roku 1932 samostatně jako 1. svazek knihovny *Omnia* (malé práce velkých autorů) u A. Synka v Praze. Až na povídky *Poslední medvěd na Šumavě* a *Hudba na ulici* vycházely všechny povídky nejdříve v časopisech a novinách, a to takto: *Ráj* v Červnu 1918–1919 (str. 205), *Houpačka v Kmeni* 1922 (číslo 5, str. 18), *Nezábavná skutečnost* v časopise *Nebojsa* 1919 (str. 20), *Starosta a báby* v *Komunistickém kalendáři* 1922 (str. 68), *Slapská pošta* v Červnu 1919–1920 (str. 30), *Nenadálá smrt* v Červnu 1919–1920 (str. 138), *Čižba v Českém slově* 1920 (22. února) a v *Rudém právu* 1921 (27. listopadu), *Sbohem, Marie!* ve sborníku *Sovětské Rusi českoslovenští spisovatelé a umělci komunističtí* 1921 (str. 8), *Vzpomeň si na něco veselého* v *Kmeni* 1920–1921 (str. 266), *Samotný chlapec* v časopise *Orfeus* 1920–1921 (str. 8), *Proud amazonský* v *Proletkultu* 1922 (str. 259), *Býti dělníkem* v Červnu 1921–1922 (str. 171), *Cesta do světa* v revolučním sborníku *Devětsil* 1922 (str. 110), *Dlouhý, Široký, Bystrozraký* v *Rudém právu* 1923 (25. června) a F. C. Ball vycházel na pokračování v literární příloze *Rudého práva* v roce 1922 (24. září Hostinec U dvou litrů. Úvod – v našem vydání str. 125–135, 1. října Jedenáct přátel I. – v našem vydání str. 135–144, 8. října Jedenáct přátel II. *Fotbalový klub* – v našem vydání str. 144–152, 15. října Jedenáct přátel III. *Tréning* – v našem vydání str. 152–159. Pro knižní vydání bylo časopisecké znění někdy

více někdy méně upraveno; podstatně byla přepracována povídka Cesta do světa pro své třetí otištění v roce 1932. Text povídek otiskujeme podle vydání posledního, tedy knižního z roku 1923 a 1924, Cestu do světa z roku 1932. V textu jsme provedli tyto úpravy:

Str. 39, ř. 4: obě prostoupeny lidmi jsou krásným divadlem *místo* obě prostoupeny lidmi krásným divadlem

str. 128, ř. 3: Potom odešel do kuchyně a čekal na smrt *místo* Potom odešel do kuchyně na smrt a čekal

str. 142, ř. 16: stůl, pozbyv rovnováhy, zakýval se *místo* stůl pozbyl rovnováhy, zakýval se.

Při přípravě textu jsme postupovali podle zásad, jež jsou vyloženy v předcházejících svazcích těchto Spisů Vladislava Vančury, především ve svazcích Poslední soud a Tři řeky, kdy se zmiňujeme i o tom, jak užíváme Pravidel českého pravopisu z roku 1957. Vyrovnali jsme kvantitu ve slově *lítý*, *hřiště*, upravili *naleziště* na *naleziště* (podle 1. vydání), ojedinelou podobu *smýšlenka* jsme upravili na *smyšlenka*, ale nechali jsme kolísání v slově *myšlenka* (i *myšlénka*); ojedinělý tvar *létech* jsme opravili na *letech*.

R. H.